

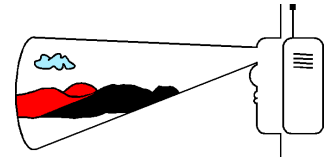

Confederació Nacional del Treball (CNT)

Adherida a l'Associació Internacional de lxs Treballadorxs (AIT/IWA)

Seccions sindicals de guaites forestals - Gen.Cat.

integrants de la Coordinadora Sindical Forestal

Telèfon: 972 645 398, Fax: 972 673 288

Pàgines i locals: www.cnt.es/guaites

Diferent incendi en funció de la detecció

Agafem d'exemple un dels primers focs de la campanya forestal del 2009, el de **Pals** al Baix Empordà el 20 de juny, per a explicar a quin punt crític se situa el Guaita Forestal. Com aquest exemple n'hi ha a cada comarca tots els estius.

La imatge mostra la mida de la columna de fum només un quart d'hora després d'iniciar, ben a prop del nucli urbà de la població de Pals, a la comarca del Baix Empordà, dissabte 20 de juny del 2009. La persona que afortunadament cobria el Punt de Guaita de la mateixa cadena muntanyosa en aquell torn, va poder donar avis per ràdio a la Sala de Control de Bombers a Girona **en el mateix minut** en què s'havien iniciat les flames, doncs és de forma immediata que es veu alçar-se el fum de qualsevol cosa que crema.

Hom se sorprèn sovint de la velocitat d'aparició d'un camió de bombers en fer una barbacoa al jardí o cremar un petit rostoll, i no té res a veure amb instruments de ciència ficció com detectors d'infrarojos, satèl·lits espia o videocàmeres teledirigides. Cap d'aquestes andròmines tindria la precisió i eficàcia de l'ull humà, a més a més dotat de prismàtics i cames per moure's, de coneixement de la comarca, i d'experiència.

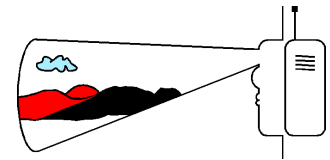

Confederació Nacional del Treball (CNT)

Adherida a l'Associació Internacional de lxs Treballadorxs (AIT/IWA)

Seccions sindicals de guaites forestals - Gen.Cat.

integrants de la Coordinadora Sindical Forestal

Telèfon: 972 645 398, Fax: 972 673 288

Pàgines i locals: www.cnt.es/guaites

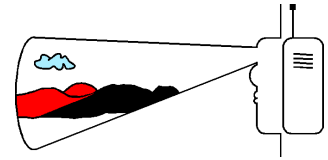
El mateix estiu, abans de començar la vigilància amb guaites (19 de juny), teníem focs sistemàticament de 200 i 300 hectàrees (com al Priorat i La Noguera), i aquest de Pals només va cremar 21 hectàrees. Gravíssim va ser el posterior cas d'un punt de guaita tancat (Castelltallat), a la comarca del **Bages**, que hagués servit per a donar avis més aviat dels focs que hi van cremar centenars d'hectàrees de camp i bosc, focs de propagació rapidíssima que per a evitar el seu creixement cal que reaccioni molt aviat el servei de bombers i sabent exactament a l'indret on han d'anar.

D'una llarga llista d'exemples podem destacar també l'incendi que el 28 de juliol del 2010 va cremar part del municipi de **Vilopriu**, al voltant d'on la Generalitat havia tancat els 3 punts de guaita que podien fer eficaç la detecció: Mont-Pla (a Torroella de Montgrí), Els Àngels (a Sant Martí Vell) i Rocacorba (a Canet d'Adri). Va ser tard que es van rebre trucades des de la zona al telèfon d'emergències (112) per avisar d'una gran columna de fum. L'incendi va cremar més de 100 hectàrees de massa forestal i camps de conreu, es van haver de desallotjar 150 persones, van intervenir 12 unitats aèries i 70 dotacions de bombers van haver de treballar des de migdia i fins passada la mitjanit, només per controlar el foc.

Foto: Gabriel Navales/La Factoria

Les càmeres de detecció: provant a veure què passa

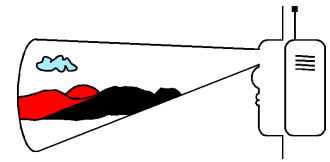
La direcció de bombers (DGPEIS) el 2009 va decidir no obrir 13 punts de guaita i provar-hi un sistema de càmeres connectades amb la sala de control per a guaitar amb menys persones, però posant càmeres només a 2 dels punts (els altres 11 restaren tancats) a la regió d'emergències Metropolitana Nord, i la única càmera que va arribar a entrar en funcionament (entre el 15 i el 20 d'agost) va ser la del Farell. La de Puiggraciós no va ni arribar a estar operativa, i els municipis del voltant rebutjaren el model. El 2010 van tornar a intentar habilitar càmeres, però en una zona diferent: als punts de Miramar i La Baltasana (regió d'emergències de Tarragona), i aquesta vegada amb videocàmeres de seguretat que no van funcionar fins el 5 d'agost. Ni tancament de punts de guaita ni la substitució de persones per màquines no ha estat mai consultada als treballadors.

Amb totes aquestes "proves pilot" considerem que s'ha anat posant en joc la seguretat dels més de 50 municipis afectats, i més en el temps que no es fan servir les càmeres.

Una persona té un gir instantani de 360° per albirar qualsevol cosa, veu en 3 dimensions, i és capaç de posicionar amb incomparable precisió qualsevol punt del paisatge **que coneix**, fins i tot la millor ruta d'arribada i també pot guiar els camions que s'aproximen.

Dades recollides de primera mà a la Sala Central de Control de Bombers (SCCB) el 2009, amb l'assessorament dels responsables del centre, i després actualitzades al 2010:

- El sistema fou d'una empresa alemanya que té instal·lades varies càmeres en territori alemany. Porten ja 15 anys d'experiència i desenvolupament.
- La detecció "robotitzada" no es basa en una videocàmera sinó una càmera de fotografier giratòria i en blanc i negre. També hi ha càmeres de videovigilància per assegurar les instal·lacions, i per quan no funciona el sistema standard.
- La fotocàmera de El Farell no és prou elevada; cert angle el té tapat per arbres. La de Miramar té estructures metàl·liques que tapen, i no camina per esquivar-les.
- A l'ordinador arriben les imatges tal qual, i un programa avalua les diferències de brillantor de cada punt de la imatge. Quan un punt de la imatge es torna més brillant, el programa emet un avís que ha de verificar una persona.
- En una jornada el sistema "robotitzat" emet més de 80 alertes, les quals inclouen cotxes que brillen en carreteres, infraestructures que claregen, pals de la llum, troncs d'arbres propers, núvols, i altres fenòmens desconeguts per l'observador.
- Al sistema se li marquen zones d'exclusió de la imatge (com una torre de línia elèctrica o un molí de vent que brilla), però l'exclusió també fa que una columna de fum situada darrere l'objecte no sigui advertida.
- La distància teòrica de treball del sistema és fins a 10-15Km, tot i que a la pràctica no arriba a la vista directa d'una persona a ull nu.
- La fotocàmera va rodant permanentment i fa fotos fixes per a connectar-les de costat i mostrar així un perfil de tot el paisatge. Fa la volta completa en 8 minuts. Aquesta és la única informació que queda arxivada.

- El tipus de càmera alternatiu són les càmeres tèrmiques, però tenen l'inconvenient que es detecta el foc massa tard; no es detecta fins que el focus és enorme.
- Per a distingir el fum de la pols cal esperar a veure si la columna disminueix.
- Per a ubicar bé una columna cal fer triangulació amb un altre punt de guaita, ja que no existeix una visió tridimensional.
- Al guaita de la sala de control no li és possible ajudar a orientar vehicles terrestres ni aeris cap a la ubicació de la columna, doncs ni tan sols veu els efectius.
- Adjuntem imatges fotogràfiques que no són de la SCCB. Són d'altres punts de guaita però retocades per a il·lustrar l'equivalent. **No hi ha cap exageració.**

Imatge d'exemple del perfil del paisatge que veu permanentment el guaita per pantalla:

Però atenció! Aquesta és la qualitat del sistema "robotitzat" si mires al detall, i amb un exemple d'avís (rectangle vermell):

Tal i com es veu, com si ho miressis en un telèfon mòbil (però en blanc i negre). El sistema de videovigilància dona molt més bona sensació, però la definició és la d'una webcam domèstica afegint un zoom.

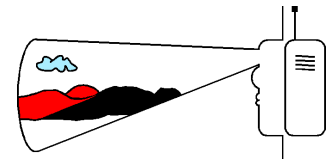

Confederació Nacional del Treball (CNT)

Adherida a l'Associació Internacional de lxs Treballadorxs (AIT/IWA)

Seccions sindicals de guaites forestals - Gen.Cat.

integrants de la Coordinadora Sindical Forestal

Telèfon: 972 645 398, Fax: 972 673 288

Pàgines i locals: www.cnt.es/guaites

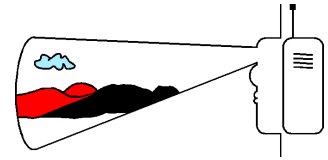
El sistema "robotitzat" arxiva totes les imatges de fins a 2 jornades. Es pot demanar una foto de l'arxiu, i la qualitat és una cosa així o potser millor (si fas zoom, veus quadrats):

El 2009 vam demanar veure la foto d'una columna de fum detectada amb èxit, a SCCB van recórrer a l'arxiu del dia abans i ens van ensenyar el moment de la detecció, com ara això (no era un dibuix):

O sigui, realment a aquelles hores la columna deuria fer ja 2 Km o més de longitud, i tenia vent. Per un descuit així se sol advertir severament un treballador de punt de guaita.

No es pot preveure un "estiu bo"

L'estiu del 2008 fou excel·lent pel què fa a l'inici i creixement d'incendis forestals. Vam tenir la millor pau viscuda en molts anys.

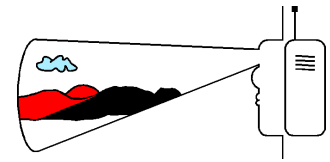
Des de la nostra corporació es va donar previsió de què l'estiu del 2009 seria prou bo, no no ha estat gens així. A hom li pot donar la sensació de què una primavera plujosa dóna aigua per afrontar l'estiu, però no se'ns pot escapar que més pluja significa més creixement de la biomassa, és a dir, del sotabosc combustible.

Tal i com fins i tot recullen algunes sentències judicials sobre la contractació de Guaites Forestals, cada any és previsible la necessitat de personal d'estiu per a la detecció i extinció d'incendis.

És per això que creiem que mentre el futur del bosc i la recuperació ecològica no estiguin garantides, no es pot jugar ni *apostar* per un estiu amb menys necessitat de personal de Bombers.

Cal afegir que públicament les grans administracions difonen missatges a favor de la recuperació econòmica dels i les treballadores, i el primer lloc on donar exemple és amb la pròpia contractació.

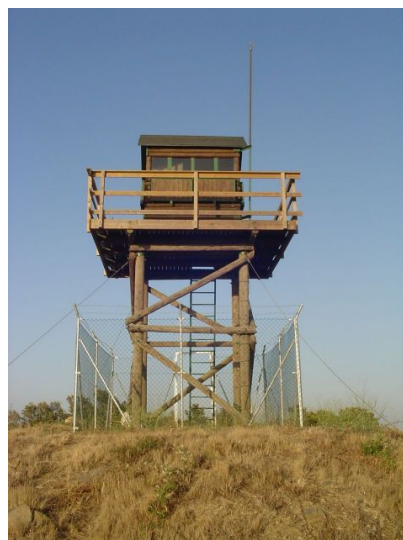
Les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF)

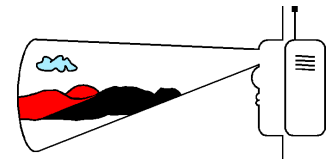
Les persones que integren les agrupacions de defensa forestal de Catalunya (ADF), propietaris forestals, voluntaris i membres de les administracions locals, fa més de 22 anys que treballen al territori, intentant que boscos, accessos, camins i punts d'aigua estiguin en bon estat; procurant evitar situacions de risc; sensibilitzant la societat civil del valor del patrimoni que ens envolta, i apagant el foc quan totes les altres accions no han donat el resultat desitjat.

Les unitats mòbils o itinerants que es poden trobar més a prop d'un foc forestal que els parcs de bombers són especialment útils per a intervencions ràpides i puntuals, per a estalviar algunes sortides de camions i helicòpters en petits focus de foc, i per a complementar i ajudar la tasca dels bombers.

Però els vehicles no són comparables als punts de guaita en qüestió de detecció: no es pot vigilar conduint, ni es veu gran cosa des de les carreteres de dins el bosc.

Els telèfons mòbils: responsabilitat col·lectiva?

En la societat actual no podem recolzar la detecció de focs forestals en la confiança de què ja hi ha prou particulars amb telèfon, precisament quan aquests es concentren bàsicament en zones urbanes i no forestals, hi ha grans ombres de cobertura a les àrees rurals i muntanyoses, i tenim provat que la gran majoria de particulars confien en què ja se n'ocupa un altre.

Revisem els sonats accidents de transit d'un període ben curt, com la família de la localitat gallega de **Ribeira de Piquín** que el 11-05-2009 van passar 7 hores sense que ningú avisés que hi havia quelcom estrany: un vehicle estavellat al riu del costat de la carretera. També trobem el cas del 22 de juny en què van haver de ser els encarregats de manteniment de l'autovia que passa per la localitat valenciana de **Segorbe**, que advertissin d'un cotxe estavellat 6 hores abans amb 4 persones mortes a dins.

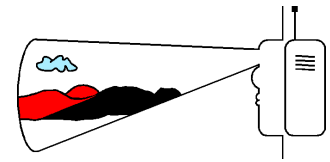

En focs forestals tenim el cas flagrant del 28 de juliol del 2010 al municipi empordanès de **Vilopriu**, al voltant del qual la Generalitat havia tancat els 3 punts de guaita que podien fer eficaç la detecció: Mont-Pla (a Torroella de Montgrí), Els Àngels (a Sant Martí Vell) i Rocacorba (a Canet d'Adri). Va ser tard que es va rebre la trucada d'un veí al telèfon d'emergències (112) per avisar d'una gran columna de fum. L'incendi va cremar més de 100 hectàres de massa forestal i camps de conreu, es van haver de desallotjar 150 persones, van intervenir 12 unitats aèries i 70 dotacions de bombers van haver de treballar des de migdia i fins passada la mitjanit, només per controlar el foc.

No costa adonar-se que la celeritat en la detecció, avís i mobilització dels serveis d'emergència és clau a l'hora d'evitar grans desastres, tant en vides humanes, com en el cas que ens ocupa també en demés recursos preciosos, com el bosc.

La paradoxa contrària es dona cada vegada que d'una pista forestal o una cantera emergeix una gran polseguera, i hi ha particulars que truquen a Emergències (112) anunciant columnes de fum i incendis. Als llocs on no hi ha Guaita Forestal que verifiqui que és una columna de pols, això provoca multitud de sortides preventives de camions i helicòpters de bombers, que deixen sense recursos els parcs de bombers.

És a dir, les falses alarmes provoquen malbaratament de recursos i no tenir els efectius a punt quan fa més falta.

El treball i els diners

Disposar de més punts de guaita i cobrir les places del personal laboral dóna feina a les persones, i que les persones es guanyin dignament la vida és bo.

Una mala situació econòmica no se soluciona mai des de les administracions públiques reduint personal o contractant-lo només per una part de l'any. La precarietat laboral ens porta a molta gent a estar tapant mancances amb qualsevol paga i buscant feina constantment, perquè no està clar que tinguem una feina.

Fins i tot des de la perspectiva de l'economia de mercat, si no hi ha remuneracions no hi ha consum ni pagament d'impostos, i aleshores la societat actual té problemes de funcionament.

Així doncs, hem de mirar la qüestió de la prevenció i detecció d'incendis:

- des de la vessant de servei profitós (boscós més cuidats i focs ràpidament sufocats)
- però també que cuidar el nostre territori és una dedicació bona per l'economia de cadascú i de la societat.